

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01G400V01101	Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I	1c	6
V01G400V01102	Lingüística: Introducción á lingüística aplicada	1c	6
V01G400V01103	Filosofía: Introducción ás ciencias humanas e sociais	1c	6
V01G400V01104	Literatura: Introducción aos estudos literarios	1c	6
V01G400V01105	Idioma moderno: Lingua portuguesa I	1c	6
V01G400V01201	Historia: Historia das culturas ibéricas	2c	6
V01G400V01202	Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II	2c	6
V01G400V01203	Literatura: Teoría da literatura	2c	6
V01G400V01204	Lingüística: Lingüística xeral	2c	6
V01G400V01205	Literatura: Crítica literaria	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I**

Materia	Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I			
Código	V01G400V01101			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Primeira materia do grao que estuda a gramática do galego e do español. Preséntase unha introdución aos fundamentos das gramáticas e a identificación das unidades e relacións gramaticais.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
A2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
A5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
A8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
A11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
A12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
A14	Coñecemento teóricos e metodolóxicos para o ensino da lingua materna.
B1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B3	Capacidade de xerar novas ideas.
B4	Capacidade de xestionar a información.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B12	Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.
B13	Capacidade para avaliar criticamente a bibliografía consultada e para encadrala nunha perspectiva teórica.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento dos diferentes tipos de gramáticas das linguas galega e española.	A1	B1
	A2	B2
Perfecto dominio instrumental das linguas española e galega.	A5	B3
	A8	B4
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística	A11	B6
	A12	B8
Capacidade de análise e comentario das ideas lingüísticas presentes nas gramáticas	A14	B9
		B12
Perfecto dominio dos criterios de identificación e análise das diferentes unidades lingüísticas e as súas relacións		B13

Contidos

Tema	
1. A Gramática	1.1. Concepto de Gramática 1.2. A Gramática fronte a outras disciplinas 1.3. Tipos de gramáticas 1.4. Principais textos gramaticais do galego e do español 1.5. Partes dunha Gramática: discusión, delimitación e caracterización

2. Funcións, categorías e relacións.	2.1. Definición, delimitación e caracterización. 2.2. Tipoloxía de funcións, categorías e relacións.
3. Introducción á análise gramatical	3.1 Identificación de funcións, categorías e relacións en diferentes tipos de discurso 3.2 Presentación e práctica da análise sintáctica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22	44	66
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	10	20
Traballos de aula	10	20	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	8	12
Traballos e proxectos	4	16	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dentro da aula dos conceptos gramaticais, presentación das gramáticas e dos métodos de análise gramatical máis significativos. O profesor explicará os contidos esenciais de cada un dos temas, aclarando os conceptos-clave da materia e orientando ao alumnado nas lecturas obrigatorias relacionadas con cada tema. É moi recomendable ter traballadas estas lecturas previamente. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta e resolución na aula de exercicios e comentarios de textos relacionados cos diferentes apartados do programa. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Traballos de aula	Realización, na aula e fóra, de traballos relacionados con algún apartado do programa. Un deles será exposto diante dos compañeiros. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar. Sería moi desexable a defensa presencial do seu traballo.
Actividades introdutorias	Presentación da materia: programa, metodoloxía docente, contidos, sistemas de titoría e atención personalizada e sistema de avaliación, así como da bibliografía e lecturas obrigatorias e recomendadas. No caso do réxime semipresencial, cóntase coa pesenza na aula do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	O docente atenderá na aula ou nas titorías os problemas que os estudantes teñan en relación cos problemas e exercicios propostos. Esta atención realizarase individualmente ou en pequenos grupos co fin de reforzar a aprendizaxe naquelas cuestións que resulten problemáticas. Asemade, atenderase telematicamente a todo o alumnado, prioritariamente aos que poidan acollerse ao réxime de semipresencialidade
Traballos de aula	O docente atenderá na aula ou nas titorías os problemas que os estudantes teñan en relación cos problemas e exercicios propostos. Esta atención realizarase individualmente ou en pequenos grupos co fin de reforzar a aprendizaxe naquelas cuestións que resulten problemáticas. Asemade, atenderase telematicamente a todo o alumnado, prioritariamente aos que poidan acollerse ao réxime de semipresencialidade
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O docente atenderá na aula ou nas titorías os problemas que os estudantes teñan en relación cos problemas e exercicios propostos. Esta atención realizarase individualmente ou en pequenos grupos co fin de reforzar a aprendizaxe naquelas cuestións que resulten problemáticas. Asemade, atenderase telematicamente a todo o alumnado, prioritariamente aos que poidan acollerse ao réxime de semipresencialidade
Traballos e proxectos	O docente atenderá na aula ou nas titorías os problemas que os estudantes teñan en relación cos problemas e exercicios propostos. Esta atención realizarase individualmente ou en pequenos grupos co fin de reforzar a aprendizaxe naquelas cuestións que resulten problemáticas. Asemade, atenderase telematicamente a todo o alumnado, prioritariamente aos que poidan acollerse ao réxime de semipresencialidade

Avaliación

Descrición	Cualificación
------------	---------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resposta a problemas propostos ou realización de exercicios na aula. No caso do alumnado semipresencial, estes exercicios indicaranse e presentaranse a través da plataforma de teledocencia FaiTIC	5
Traballos de aula	Realización de pequenos traballos, comentarios de textos gramaticais. Tamén se inclúe neste apartado a participación activa na marcha da aula. Os traballos poden realizarse na aula ou fóra. No caso do alumnado semipresencial, estes traballos indicaranse e presentaranse a través da plataforma de teledocencia FaiTIC	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O alumnado respostará a unha proba escrita que contará con cuestións teóricas e prácticas sobre o temario. Terase en conta, na súa avaliación, os contidos e a expresión escrita. O alumnado semipresencial realizará esta proba de xeito presencial.	60
Traballos e proxectos	O alumnado preparará, na aula e fóra, baixo a dirección do docente, un traballo sobre un tema relacionado con algún das epígrafes do programa e presentaráo na aula, valorándose tanto o contido coma a expresión escrita e a presentación oral. No caso do alumnado semipresencial, estes traballos indicaranse e presentaranse a través da plataforma de teledocencia FaiTIC	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

O exame correspondente á 1ª edición das actas terá lugar o 17 de decembro de 2014. O alumnado que non se acolla á avaliación continua poderá facer este mesmo día un exame final teórico-práctico de toda a materia. A avaliación na 2ª edición das actas (xullo) realizarase a través dun exame na data oficial proposta pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Academia Española de la Lengua, Real, **Nueva Gramática de la Lengua Española: manual**, 2010,

Manuel Casado, **El Castellano actual : usos y normas**, 2012,

Alarcos Llorach, Emilio, **Estudios de gramática funcional del español**, 1980,

Martínez, José A., **Funciones, categorías y transposición**, 1994,

Alarcos Llorach, Emilio, **Gramática de la lengua española**, 1999,

Rojo Sánchez, G. Jiménez Juliá, T., **Fundamentos del análisis sintáctico funcional**, 1989,

Álvarez Blanco, Rosario, **Gramática da lingua galega**, 2002,

Carme Hermida Gulías, **Gramática práctica (morfosintaxe)**, 2004,

Xosé Feixó Cid, **Gramática da lingua galega: síntese práctica**, 2004,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingüística: Introducción á lingüística aplicada**

Materia	Lingüística: Introdución á lingüística aplicada			
Código	V01G400V01102			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Ramallo Fernández, Fernando			
Profesorado	Moralejo Silva, Rubén Ramallo Fernández, Fernando			
Correo-e	framallo@uvigo.es			
Web				
Descrición	Presentación das propostas teóricas, conceptuais e metodolóxicas da lingüística aplicada xeral			

Competencias de titulación

Código	
A5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
A8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
B1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
B12	Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos teórico-metodolóxicos da lingüística aplicada	A5 A8	B6 B7
Ser quen de describir problemas nos que a linguaxe e as linguas ocupan un lugar central nas sociedades contemporáneas	A5 A8	B1 B8 B9 B10 B12

Contidos

Tema	
1. A lingüística aplicada como ciencia social	1.1 Obxecto de estudo, obxectivos e alcance da lingüística aplicada 1.2 Conceptos básicos 1.3 Lingüística aplicada (crítica), cambio social e desenvolvemento
2. Problemáticas	2.1 Tradución e interpretación 2.2 Alfabetización, linguas e educación 2.3 A comunicación nas organizacións 2.4 Política e planificación lingüística 2.5 Lingüística clínica 2.6 Lingüística forense 2.7 Lexicografía 2.8 Tecnoloxías da linguaxe

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22	15	37
Resolución de problemas e/ou exercicios	18	0	18

Presentacións/exposicións	4	5	9
Traballos tutelados	4	48	52
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta curta	2	30	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	O profesor explicará os contidos esenciais de cada un dos temas, aclarando os conceptos-clave da materia e orientando ao alumnado nas lecturas obrigatorias relacionadas con cada tema. É moi recomendable ter traballadas estas lecturas previamente. Para o réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual Faitic, ou no seu caso, o profesor poderá facerllos chegar a través de e-mail.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade práctica na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Para o réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais de prácticas na plataforma de ensino virtual Faitic, ou no seu caso, o profesor poderá facerllos chegar a través de e-mail
Presentacións/exposicións	Valorarase a calidade da presentación oral, o dominio da expresión e os recursos argumentativos. Para o réxime semipresencial, o alumnado está obrigado a presentarse o día da súa presentación.
Traballos tutelados	Realización dos traballos individuais e/ou colectivos que se propoñan durante o curso.
Actividades introdutorias	Sesión encamiñada a tomar contacto e a reunir información sobre o alumnado, avaliar o punto de partida e presentar a materia. O alumnado semipresencial está obrigado a presentarse a esta sesión

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Haberá un seguimento personalizado do traballo en cada unha das metodoloxías docentes previstas, nomeadamente no tocante ao traballo individual e colectivo que ha realizar cada alumno/a. O alumnado semipresencial está debidamente atendido por medio das plataformas de titorías virtuais previstas no grao
Presentacións/exposicións	Haberá un seguimento personalizado do traballo en cada unha das metodoloxías docentes previstas, nomeadamente no tocante ao traballo individual e colectivo que ha realizar cada alumno/a. O alumnado semipresencial está debidamente atendido por medio das plataformas de titorías virtuais previstas no grao
Traballos tutelados	Haberá un seguimento personalizado do traballo en cada unha das metodoloxías docentes previstas, nomeadamente no tocante ao traballo individual e colectivo que ha realizar cada alumno/a. O alumnado semipresencial está debidamente atendido por medio das plataformas de titorías virtuais previstas no grao

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A participación nas clases teóricas, particularmente no espazo reservado para a discusión e o debate serán motivo de avaliación positiva.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	A avaliación terá en conta a calidade das respostas aos exercicios e problemas propostos	20
Presentacións/exposicións	Prestarase especial atención á calidade da exposición oral, a claridade e o dominio das técnicas argumentativas e a capacidade de persuasión	10
Traballos tutelados	Calidade formal do traballo escrito, orixinalidade e capacidade argumentativa. Valorarase especialmente as reflexións persoais	35
Probas de resposta curta	Valorarase a capacidade de síntese e a precisión na respostas. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial no día e hora que se fixe.	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Contémpanse dúas posibilidades de avaliación: continua e única.

Avaliación continua

É a recomendada para todo o alumnado, contempla as actividades que se describen na táboa anterior. Para a avaliación continua é moi recomendable a asistencia a un mínimo do 80% das horas presenciais. No caso do alumnado semipresencial debe asistir á sesión de presentación, a dúas titorías e as probas escritas previstas. No resto, debe realizar e entregar as

tarefas de avaliación indicadas en tempo e forma.

A materia de exame (probas de resposta curta que se realizará na derradeira semana de clase) inclúe, en calquera das modalidades, todas as lecturas consideradas obrigatorias, así coma os contidos teóricos e prácticos. Aquelas persoas que na primeira convocatoria non superen a materia polo sistema da avaliación continua, na convocatoria de xullo deberán presentarse ó exame escrito na data oficial.

Avaliación única

O alumnado que prefira someterse a avaliación única deberá examinarse de todos os contidos da materia nun exame final único que se realizará na derradeira semana de clase. En caso de non superar ese exame terá unha segunda oportunidade da convocatoria de xullo na data establecida oficialmente pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Cook, Guy (2003). *Applied linguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Groom, Nicholas & Littlemore, Jeannette (2011). *Doing applied linguistics. A guide for students*. Abingdon: Routledge.

Lacorte, M. (ed.) (2007). *Lingüística aplicada del español*. Madrid: Arco/Libros

Payrató, Lluís (2003). *De profesión, lingüista. Panorama de la lingüística aplicada*. Barcelona, Ariel, 2ªed.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Filosofía: Introducción ás ciencias humanas e sociais**

Materia	Filosofía: Introdución ás ciencias humanas e sociais			
Código	V01G400V01103			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Leyte Coello, Arturo Antonio			
Profesorado	Leyte Coello, Arturo Antonio			
Correo-e	leyte@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia introdutoria ás teorías, métodos e conceptos das ciencias humanas e sociais			

Competencias de titulación

Código	
A19	Coñecemento das ciencias sociais e humanas.
B8	Capacidade de análise e síntese.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer a diferenza teórica e metodolóxica entre procesos de explicación e procesos de comprensión.	A19	B8
Recoñecer a diferenza metodolóxica e de contido entre humanidades e ciencias humanas.	A19	
Diferenciar entre verdade histórico-hermenéutica e verdade lóxico-natural.	A19	

Contidos

Tema	
1. Nocións básicas	1.1 Conceptos científicos. 1.2 Hipóteses e leis científicas. 1.3 Teorías científicas.
2. Lóxica da investigación científica	2.1 A explicación en ciencias da natureza. Modelo nomolóxico-deductivo. Coñecemento causal. 2.2 O coñecemento nas ciencias históricas. Modelo comprensivo-hermenéutico.
3. Explicación nas ciencias humanas e sociais (Psicoloxía y Socioloxía)	3.1 Niveis de información: físico-natural; informacional; semántico. 3.2 Modelos metodolóxicos de caixa-negra (black-box) e caixa translúcida (clean-box). 3.3 Exemplo de explicación en ciencias humanas: o suicidio.
4. A pretensión científica das ciencias humanas	4.1 Teoría da información. 4.2 Teoría de sistemas. 4.3 Cibernética.
5. Modelos metodolóxicos en ciencias humanas e sociais	5.1 Estruturalismo. 5.2 Funcionalismo. 5.3 Condutismo. 5.4 Psicoanálise. 5.5 Hermenéutica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	26	36	62
Presentacións/exposicións	16	54	70
Resolución de problemas e/ou exercicios	8	8	16
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o alumnado. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais teóricos na plataforma de ensino virtual Faitic
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado, ante o docente e/ou un grupo de estudantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese realizar de maneira individual ou en grupo. Para o alumnado semipresencial as presentacións faranse a través dos dispositivos dispoñibles na plataforma Faitic
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. Para o réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais de prácticas na plataforma de ensino virtual Faitic, ou no seu caso, o profesor poderá facerllos chegar a través de e-mail.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Axuda de forma individualizada en todos aqueles procedementos concretos que presenten dificultades. Criticar e corrixir a exposición pública no relativo, sobre todo, a dous aspectos: contido e retórica, remarcando a íntima relación que gardan entre si os contidos informativos e a forma de expor.
Presentacións/exposicións	Axuda de forma individualizada en todos aqueles procedementos concretos que presenten dificultades. Criticar e corrixir a exposición pública no relativo, sobre todo, a dous aspectos: contido e retórica, remarcando a íntima relación que gardan entre si os contidos informativos e a forma de expor.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Cada estudante traballará un texto clásico da materia que terá que expor publicamente.	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valórase a calidade das respostas aos exercicios propostos	25
Probas de tipo test	Cuestionario de preguntas de resposta múltiple.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes están obrigados a asistir polo menos ao 80% das clases no caso de acollerse a avaliación continua. Se algún motivo xustificadamente impídelle a asistencia regular, deberán advertilo no seu momento ao responsable da materia. Neste último caso, procederase a unha avaliación mediante unha proba única final (antes de concluír o cuadrimestre). Igualmente, quen siga o proceso de avaliación continua e non chegue ao aprobado coas notas de clase, deberá presentarse á 2ª convocatoria na que se avaliará mediante proba presencial da totalidade dos contidos do programa na data prevista pola Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Claude Lévi-Strauss, [Criterios científicos en las disciplinas sociales y humanas], en: Claude Lévi-Strauss, *Antropología estructural. Mito. Sociedad. Humanidades*, Siglo XXI, México-Madrid 2009.

8.2 Bibliografía secundaria.

- Gadamer, H.G. *Verdad y método*, Ediciones Sígueme, Salamanca, 1998.
- Gómez Rodríguez, Amparo. *Filosofía y metodología de las ciencias sociales*, Alianza Editorial, Madrid 2003.
- Th. S. Kuhn, *La estructura de las revoluciones científicas*, Fondo de Cultura Económica, México 1975
- Mosterín, Jesús. *Conceptos y teorías en la ciencia*. Alianza Editorial, Madrid 2000.
- Von Wright, C.H. *Explicación y comprensión*, Alianza Editorial, Madrid 1980.
- *La [objetividad] del conocimiento en la ciencia social y en la política social*, Alianza Editorial, Madrid 2009.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura: Introducción aos estudos literarios**

Materia	Literatura: Introdución aos estudos literarios			
Código	V01G400V01104			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio Navaza Blanco, Gonzalo			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio Ferradás Carballo, Cristina Navaza Blanco, Gonzalo			
Correo-e	achas@uvigo.es gnavaza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia introdutoria aos estudos literarios na que se ofrece ao alumnado información relativa tanto ás fontes para o seu estudo, ás vías da súa difusión ou aos instrumentos para a realización de traballos de carácter literario.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
A9	Coñecemento de retórica e estilística.
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.	A3	B2
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.	A9	B9 B10
Coñecemento de retórica e estilística	A9	B8 B9 B10

Contidos

Tema	
1. A obra literaria e as fontes para o seu estudo.	1.1. Fontes primarias. Edicións e antoloxías. 1.2. Fontes secundarias. 1.3. Fontes dixitalizadas.
2. A obra literaria e as súas vías de difusión.	2.1. A vía oral 2.2. A vía escrita: manuscritos e impresos 2.3. A vía dixital
3. Bibliotecas.	3.1. Bibliotecas físicas e dixitais. 3.2. Catálogos e procedementos de busca. Título, Materia, Autor. Uso de operadores booleanos. 3.3. Bibliotecas, arquivos, fondos de documentación e bases de datos relativos ás literaturas galega, española e portuguesa.
4. Os estudos literarios. Aspectos formais dun traballo académico.	4.1 O traballo académico nos estudos literarios. 4.2. Convencións formais. Nocións de tipografía e ortotipografía. 4.3. As [ ]Normas de presentación de orixinais[ ]. 4.4. Cita, referencia bibliográfica, bibliografía, resumo, palabras clave. Uso das notas. 4.5. Particularidades da edición dixital. Hipertexto e enlaces.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	18	18	36
Traballos de aula	8	6	14
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	2	4
Titoría en grupo	2	0	2
Actividades introdutorias	4	0	4
Traballos tutelados	18	18	36
Probas de resposta curta	0	20	20
Observación sistemática	0	10	10
Traballos e proxectos	0	24	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Nas clases teóricas presentaremos ao alumnado cada un dos temas de xeito organizado, proporcionándolle a bibliografía precisa e un guión cos principais temas e subtemas. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Fatic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Traballos de aula	Complemento das sesións maxistras, nas horas prácticas serán expostos os conceptos teóricos a un grupo máis reducido do alumnado. Para o seu desenvolvemento, será preciso non só a aula como punto de encontro, senon tamén a biblioteca, onde o alumnado poderá por en práctica os coñecementos adquiridos. O alumnado de carácter semipresencial disporá tamén na plataforma de ensino virtual Fatic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Está prevista a visita dun/ha especialista na materia que pronunciará unha conferencia, en espacio reservado ás horas presenciais, sobre un dos contidos do programa, e da que o alumnado de matrícula presencial deberá facer un traballo resumo dos principais contidos.
Titoría en grupo	Horas de asistencia obrigatoria para todo o alumnado, fixadas no horario oficial, nas que se aclararán cuestións e se resolverán dúbidas previas ao exame ou á entrega dos traballos. O alumnado do réxime semipresencial cumprirá coas esixencias deste tipo de matrícula en canto ao número de titorías obrigatorias: dúas, ademais doutras que acorde co profesorado da materia.
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial das dúas partes está prevista unha sesión informativa a todo o alumnado para expor a organización da materia. Nesta sesión, quedará exposta a metodoloxía, anticipando e aclarando as cuestións relativas ao desenvolvemento do curso. No caso de alumnado acollido á matrícula semipresencial a asistencia ás primeiras dúas horas de actividades introdutorias será de carácter obrigatorio, segundo recolle a normativa vixente para este tipo de réxime.
Traballos tutelados	Cada alumno deberá presentar un traballo seguindo as pautas expostas na segunda parte do curso. Ademais das instrucións recibidas na aula, poderá asesorarse sobre particularidades do seu traballo nas horas de titoría. Tamén o alumnado acollido ao réxime de semipresencialidade disporá da información precisa para realizar estes traballos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Tanto nas horas introdutorias como nas que se dedican ás tutorías en grupo, ambas as dúas en horario presencial, exporemos ao alumnado a metodoloxía da materia, así coma o seu seguimento e os procedementos de avaliación de cada un dos apartados que constan na guía.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Tanto nas horas introdutorias como nas que se dedican ás tutorías en grupo, ambas as dúas en horario presencial, exporemos ao alumnado a metodoloxía da materia, así coma o seu seguimento e os procedementos de avaliación de cada un dos apartados que constan na guía.
Traballos tutelados	Tanto nas horas introdutorias como nas que se dedican ás tutorías en grupo, ambas as dúas en horario presencial, exporemos ao alumnado a metodoloxía da materia, así coma o seu seguimento e os procedementos de avaliación de cada un dos apartados que constan na guía.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Tanto nas horas introdutorias como nas que se dedican ás tutorías en grupo, ambas as dúas en horario presencial, exporemos ao alumnado a metodoloxía da materia, así coma o seu seguimento e os procedementos de avaliación de cada un dos apartados que constan na guía.

Avaliación	
	Descrición
	Cualificación

Traballos tutelados	A segunda parte do curso está encamiñada á realización dun traballo de acordo coas normas de presentación de orixinais dunha publicación periódica. Un 10% da cualificación final valorará a actividade na aula, nas titorías e durante o proceso de elaboración do traballo.	10
Probas de resposta curta	A avaliación dos dous primeiros temas dos contidos expostos nesta guía, correspondentes á primeira metade da materia, faráse mediante un exame no que o alumnado deberá contestar a preguntas sobre os principais conceptos expostos. Será preciso aprobar dito exame para superar a avaliación, e contará un 40 % da cualificación final.	40
Observación sistemática	A asistencia regular tanto ás sesións maxistras como ás clases prácticas suporán para o alumnado un 10% da cualificación final da materia.	10
Traballos e proxectos	O traballo escrito tutelado contará un 40% na cualificación final.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Posto que esta materia está estruturada en dúas partes ben diferenciadas, o período de traballo persoal sen docencia marcará o cambio dunha á outra. Á primeira corresponden os dous primeiros temas, en tanto que á segunda os outros dous expostos no apartado de contidos.

Para obter cualificación positiva, o alumnado terá que superar ambas partes da materia. Para a primeira, haberá un exame, que terá lugar **o día 3 de novembro**, no horario oficial da materia, á volta do período autónomo de traballo sen docencia do primeiro cuatrimestre, en tanto que para a segunda se pedirá un traballo escrito.

Os alumnos non presenciais terán que cumprir coas mesmas condicións de avaliación que o alumnado que opte pola avaliación continua.

Quen non obteña unha calificación positiva nesta primeira convocatoria deberá presentarse ao exame de xullo na data fixada oficialmente.

Bibliografía. Fontes de información

- Estébanez Calderón, D., *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza, 1999.
 Lapesa, R., *Introducción a los estudios literarios*, Madrid, Cátedra, 2004 (18ª ed.).
 Maurice Delcroix, F. Hallyn, *Introduction aux études littéraires*, Paris, Beboeck, 1987.
 Penas, E., *Perspectivas críticas para la edición de textos de literatura española*, Santiago, Universidad de Santiago, 2013.
 Pérez Priego, M. A., *Introducción general a la edición del texto literario*, Madrid, Uned, 2001.
 Platas Tasende, A., *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Espasa-Calpe, 2011.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Idioma moderno: Lingua portuguesa I**

Materia	Idioma moderno: Lingua portuguesa I			
Código	V01G400V01105			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Arias Freijedo, José Benito			
Profesorado	Arias Freijedo, José Benito Baltrusch , Burghard			
Correo-e	freixedo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia trátase de adquirir coñecementos básicos de lingua portuguesa (en comprensión e expresión oral e escrita) e coñecementos básicos sobre os países de lingua oficial portuguesa e as súas culturas (correspondentes ao nivel A2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas).			

Competencias de titulación

Código	
A1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
A2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
A18	Coñecemento teórico e práctico da fonética e fonoloxía do galego/español/portugués.
A20	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.
B1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
B5	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B11	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
B12	Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Dominio instrumental da lingua portuguesa correspondente ao nivel A2.	A1 A2	B1
Coñecemento da gramática da lingua portuguesa correspondente ao nivel A2.	A1 A2	B1 B11
Coñecemento teórico e práctico da fonética e fonoloxía do portugués correspondente ao nivel A2.	A1 A2 A18	B1
Coñecemento da situación sociolingüística da lingua portuguesa.	A20	
Apreciación da diversidade e da multiculturalidade da lusofonía.		B5
Habilidade para traballar de forma autónoma con manuais, dicionarios e enciclopedias en lingua portuguesa.		B6
Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua portuguesa correspondentes ao nivel A2.		B11
Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información en lingua portuguesa contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.		B12

Contidos

Tema	
Contidos de fonética	Elementos de fonética e fonoloxía das variantes europea e brasileira da lingua portuguesa, correspondentes ao nivel A2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas.
Contidos gramaticais	Elementos gramaticais correspondentes ao nivel A2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas: Ortografía; verbo (indicativo e tempos mais usuais do subxuntivo); substantivo; adxectivo; artigo; determinantes; plural; xénero; pronomes; preposicións e contraccións; etc.

Contidos léxico-semánticos

Elementos léxicais e semánticos correspondentes ao nivel A2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas:
Tempos cronolóxico e meteorolóxico; saúdos e despedidas; vivenda; presentación persoal; números; cores; medios de transporte; rutina diaria; roupa; corpo; cociña e alimentación; deportes e outras actividades de lecer; etc.

Contidos pragmáticos

Tratamentos; idiomatismos; falsos amigos; etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	19	29	48
Traballos de aula	19	29	48
Eventos docentes e/ou divulgativos	3	6	9
Probas de resposta curta	2	10	12
Outras	4	4	8
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	5	5
Observación sistemática	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	O profesor explicará os contidos esenciais de cada un dos temas, aclarando os conceptos-clave da materia e orientando ao alumnado nas lecturas obrigatorias relacionadas con cada tema. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Sesións prácticas: exercicios gramaticais e revisións que requiren unha preparación previa por parte do alumnado. Traballos en grupo e exposicións na aula. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Traballos de aula	Sesións prácticas, exercicios prácticos de produción oral e escrita. Revisión de contidos gramaticais con exercicios realizados dentro da aula. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Asistencia a conferencias, filmes, seminarios, prácticas de campo e outras actividades relacionadas cos contidos da materia. No caso do réxime semipresencial, o alumnado disporá na plataforma de ensino virtual Faitic dos materiais necesarios para acompañar os eventos docentes e divulgativos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Atención a problemas específicos presentados polo alumnado durante as sesións prácticas. No caso do réxime semipresencial, a resolución de problemas e a revisión dos traballos de aula farase a través da plataforma de ensino virtual Faitic.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención a problemas específicos presentados polo alumnado durante as sesións prácticas. No caso do réxime semipresencial, a resolución de problemas e a revisión dos traballos de aula farase a través da plataforma de ensino virtual Faitic.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Exame escrito sobre os contidos teórico-prácticos vistos durante o curso. No caso do réxime semipresencial, o alumnado tamén ten que estar presente no día do exame.	40
Outras	Proba oral individual. No caso do réxime semipresencial, o alumnado tamén ten que estar presente no día do exame.	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Elaboración como mínimo dun texto escrito sobre un tema indicado polo profesor. No caso de alumnado en réxime non presencial o alumnado entregará os textos correspondentes a través da plataforma Faitic.	10

Observación sistemática	Observación das prestacións do alumnado nos ámbitos de "Resolución de problemas e/ou exercicios", "Traballos de aula", a participación en xeral e a asistencia ás actividades relacionadas coa materia. No caso do réxime semipresencial, practícarase un seguimento virtual do alumnado ao longo do curso.	20
-------------------------	--	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

As/Os estudantes deberán escoller no principio do curso entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua (cf. supra) ou un sistema de avaliación única.

Recoméndase optar polo primeiro. É condición obrigatoria para ser avaliada/o de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia lixeiramente inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado o antes posible.

Para a avaliación única é preciso superar ambas as probas (escrita e oral) para superar a materia. Copia ou plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

É recomendable consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma TEMA (<http://faitic.uvigo.es>).

Quen opte de forma directa pola avaliación única (non recomendado) será avaliada/o ao final do primeiro período, na primeira edición das actas (maio/xuño), da seguinte forma:

1. Cunha proba escrita teórico-práctica (contando 75% da nota final [teoría: 25%; práctica: 50%]).
2. Cunha proba de expresión oral (contando 25% da nota final) que será gravada.

É preciso superar ambas as probas (escrita e oral) para superar a materia. Copia ou plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

A convocatoria das probas de expresión oral deberá acordarse co profesorado coa antelación necesaria (mínimo 2 semanas antes da introdución das notas en xescampus), sendo responsabilidade do alumnado contactar co profesorado. A non presentación á proba de expresión oral suporá a obtención dunha calificación de 0 (cero) puntos na mesma.

Os mesmos criterios de avaliación aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

En todo caso, recoméndase a asistencia ás aulas e ás titorías e consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma (<http://faitic.uvigo.es>), mesmo que non se siga o sistema de avaliación continua.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2014-2015.

Bibliografía. Fontes de información

<http://www.portaldalinguaportuguesa.org/>

<http://www.ciberduvidas.com/>

Câmara Jr., Joaquim Mattoso, *Estrutura da Língua Portuguesa*, 19.ª ed., Petrópolis, Vozes, 1989. (ISBN: 85-326-0061-1).

--- *Problemas de Linguística Descritiva*, 13.ª ed., Petrópolis, Vozes, 1988.

Carmo, Leonete, *Olá! Como está?*, Lisboa, Lidel, 2009.

Coimbra, Isabel, e Coimbra, Olga. *Gramática Ativa 1*, 3.ª ed., Lisboa, Lidel, 2011. (ISBN: 978-972-757-638-8).

Coimbra, Isabel, e Coimbra, Olga. *Gramática Ativa 2*, 3.ª ed., Lisboa, Lidel, 2012. (ISBN: 978-972-757-173-4).

Com ou sem Acento?, Porto, Porto Editora, 2012. (ISBN: 978.972.0.31936-4).

Com ou sem Hífen?, Porto, Porto Editora, 2012. (ISBN: 978.972.0.01713-0).

Cristóvão, Fernando (dir. e coord.). *Dicionário Temático da Lusofonia*, Lisboa, Texto Editores, 2005. (ISBN: 978-972-472-935-0).

Cristóvão, Fernando, *Da Lusitanidade à Lusofonia*, Coimbra, Almedina, 2008. (ISBN: 978-972-403-445-4)

Dicionário da Língua Portuguesa 2011, Porto, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-01564-8)

Dicionário Moderno de Sinónimos e Antónimos. Acordo ortográfico. Porto, Porto Editora, 2012. (ISBN: 978.972.0.5754-9).

Dicionário Moderno de Verbos Portugueses, Porto, Porto Editora, 2010. (ISBN: 978-972-0-05756-3).

FLiP 8 - Ferramentas para a Língua Portuguesa, Ed. Priberam, 2010. [www.flip.pt].

Machado, José Barbosa, *Introdução à História da Língua e Cultura Portuguesas*, Braga, Edições Vercial, 2009. (ISBN: 978-972-99038-8-5-3).

Novo Corretor Aurélio 2, Ed. Positivo, 2010. [www.flip.pt].

Sobral, José Manuel, *Portugal, Portugueses: Uma Identidade Nacional*, s.l., Fundação Francisco Manuel dos Santos, 2012. (ISBN: 978-989-8424-65-5).

Recomendacións

Outros comentarios

Un bo nivel de lingua galega facilita a adquisición de coñecementos de lingua portuguesa.

A lectura e audición habitual de textos en portugués, facilita igualmente a aprendizaxe.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia das culturas ibéricas				
Materia	Historia: Historia das culturas ibéricas			
Código	V01G400V01201			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Seijas Montero, Maria			
Profesorado	Domínguez Castro, Luís Seijas Montero, Maria			
Correo-e	mariaseijas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia, que se integra na formación básica do grao, pretende axudar a coñecer e saber explicar os contidos e conceptos fundamentais relacionados cos contactos históricos e culturais de España, Portugal e Galicia desde a Idade Media ata os nosos días, especialmente aqueles relacionadas coa proxección exterior tanto a vinculada coa formación e descomposición dos imperios, como a derivada dos fenómenos migratorios.			

Competencias de titulación	
Código	
A16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B3	Capacidade de xerar novas ideas.
B5	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Conhecer as dúas línguas de traballo, Portugués (Idioma II) e Español (Língua I), a nivel gramatical, lexical e fraseolóxico, e conseguir analizar as diferenzas e as similitudes de ambos sistemas lingüísticos	
Conhecer as dúas línguas de traballo, Portugués (Idioma II) e Español (Língua I), a nivel gramatical, lexical e fraseolóxico, e conseguir analizar as diferenzas e as similitudes de ambos sistemas lingüísticos	
Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.	A16
Comunicación oral e escrita na lingua materna.	B2
Capacidade de xerar novas ideas.	B3
Apreciación da diversidade e da multiculturalidade.	B5
Habilidade para traballar de forma autónoma.	B6
Capacidade crítica e de autocrítica.	B7
Capacidade de análise e síntese.	B8
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala adecuadamente.	B9

Contidos	
Tema	
1. A formación dos reinos	1.1. A formación dos primeiros reinos cristianos. 1.2. A formación do reino de Portugal. 1.3. A formación dos reinos de Castela e Aragón.
2. Os séculos modernos na Península ibérica.	2.1. Bases estruturais na época moderna. 2.2. A cultura na época moderna. 2.3. A evolución política dos reinos peninsulares.

3. Liberalismo, tradicionalismo e nacionalismos.	3.1. O liberalismo en España, Portugal e Galicia. 3.2. As correntes tradicionalistas en España, Portugal e Galicia. 3.3. O Iberismo 3.4. Os nacionalismos en España e Galicia.
4. As dictaduras do século XX	4.1. Da monarquía a república en España e Portugal. 4.2. O salazarismo. 4.3. O franquismo.
5. A apertura exterior dos pobos peninsulares.	5.1. A formación dos imperios coloniais. 5.2. O proceso de independencia e descolonización dos imperios. 5.3. Os movementos migratorios. 5.4. A proxección exterior das culturas dos pobos ibéricos.
6. Os sistemas democráticos e a integración europea.	6.1. Os procesos de transición democrática en Portugal e España. 6.2. O proceso de integración nas Comunidades Europeas de España e Portugal. 6.3. Portugal e España como membros da Unión Europea

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debates	15	30	45
Traballos de aula	10	20	30
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	25	0	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	48	49

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debates	Modalidade presencial: Charla aberta entre un grupo de estudantes ou estudantes co profesarado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral... Modalidade semipresencial: Discusión on-line, a través de foros, entre un grupo de estudantes ou estudantes co profesarado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballos de aula	Modalidade presencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante. Modalidade semipresencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula virtual, a través da plataforma FAITIC, baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Actividades introductorias	Modalidade presencial: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Modalidade semipresencial: Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a estas actividades. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.
Sesión maxistral	Modalidade presencial: Exposición por parte do profesarado de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Modalidade semipresencial: Transmisión por parte do profesarado, mediante medios audiovisuais ou electrónicos a través da plataforma FAITIC, de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Sesión maxistral	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>
Debates	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>

Traballos de aula	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>
-------------------	--

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>

Avaliación	
Descrición	Cualificación

Debates	Modalidade presencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, a través da súa participación na discusión na aula, sobre un tema concreto e da resposta as preguntas formuladas polo profesorado ou polos estudantes. Modalidade semipresencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, a través da súa participación na discusión na aula virtual, a través da plataforma FAITIC, sobre un tema concreto e da resposta as preguntas formuladas polo profesorado ou polos estudantes.	30
Traballos de aula	Modalidade presencial: Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Modalidade semipresencial: O alumnado preparará este tipo de proba a través da plataforma FAITIC. Non obstante, conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a realización da proba avaliativa consistente nun cuestionario común co alumnado da modalidade presencial.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Modalidade presencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Modalidade semipresencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade presencial:

Para poder optar ao sistema de avaliación continúa o alumnado deberá asistir, cando menos, a 9 das 13 sesións teóricas previstas na programación.

Na última quincena de maio o alumnado que non seguiu a avaliación continúa ou perdeu o dereito a mesma, poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

O alumnado que tendo superado a materia na avaliación continúa quixera incrementar a súa cualificación, ata un máximo de 2 puntos, poderá realizar un exercicio escrito, na mesma data que o anterior, que versará sobre aspectos do programa.

Na segunda edición, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Modalidade semipresencial:

Na última quincena de maio o alumnado que non seguiu a avaliación continúa poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

O alumnado que tendo superado a materia na avaliación continúa quixera incrementar a súa cualificación, ata un máximo de 2 puntos, poderá realizar un exercicio escrito, na mesma data que o anterior, que versará sobre aspectos do programa. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Na segunda edición, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Bibliografía. Fontes de información

Barreiro Fernández, X.R. e Villares, R. (dirs.), **A gran historia de Galicia**, La Voz de Galicia,

Costa Pinto, A. e Monteiro, N.G. (dirs.), **História contemporânea de Portugal: 1808-2010**, Fundación Mapfre,

Floristán, A. (coord.), **Historia de España en la edad moderna**, Ariel,

Fontana, J. y Villares, R., **Historia de España**, Crítica,

García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglos XVI y XVII). La España de los Austrias**, Cátedra,

García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglo XVIII). La España de los Borbones**, Cátedra,

Ramos, R., **História de Portugal**, A esfera dos livros,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II**

Materia	Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II			
Código	V01G400V01202			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Profesorado	Fernández Salgado, Xosé Antonio			
Correo-e	xsalgado@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia posibilita que os estudantes adquiran o hábito de pensar en termos gramaticais, proporcionándolles os instrumentos necesarios para que poidan facer descrições das unidades gramaticais inseridas en textos de linguas galega e española.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
A2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
A5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
A8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
A11	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do español.
A12	Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego.
A15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B4	Capacidade de xestionar a información.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
B11	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Perfecto dominio instrumental das linguas galega e española así como das súas gramáticas.	A1 A2	B2 B11
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística así como das correntes teóricas e metodolóxicas.	A5 A8	B9 B10
Coñecemento da evolución histórica interna e externa do galego e do español.	A11 A12	B6 B8
Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.	A15	B4 B7

Contidos

Tema	
1. A análise gramatical.	As unidades gramaticais do galego e español: as chamadas "clases de palabras" ou "partes da oración". Análise morfosintáctica de textos galegos e españois.
2. As clases de palabras.	Identificación, descrición e clasificación das clases de palabras. Criterios morfolóxicos, sintácticos e semánticos. Algúns problemas de delimitación: substantivos/adxectivos, adxectivos/adverbios, substantivos/verbos, artigos/pronomes, preposicións/adverbios/conxuncións.

3. Gramática contrastiva entre galego e español. Contacto de linguas e interferencia. Interferencias gramaticais do español no galego e do galego no español de Galicia.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	24	52	76
Actividades introdutorias	2	2	4
Eventos docentes e/ou divulgativos	4	4	8
Sesión maxistral	18	40	58
Probas de resposta curta	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Refírese ás actividades en que se formulan exercicios relacionados cos contidos da materia, que complementan as leccións maxistras. Préstase unha especial atención á análise e comentario morfosintácticos de secuencias en galego e español problemáticas en canto á súa interpretación así como de textos en ambas as linguas con interferencias lingüísticas. Naqueles casos en que o profesor entregue previamente os exercicios, recoméndase que o/a alumno/a os traia traballados. Para o réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais de prácticas na plataforma de ensino virtual Fatic, ou no seu caso, o profesor poderá facerllos chegar a través de e-mail.
Actividades introdutorias	Son as actividades que se realizan o primeiro día de clase dedicadas a expoñer os obxectivos, as principais tarefas do curso e a bibliografía da materia. O alumnado semipresencial deberá acudir obrigatoriamente a esta sesión de presentación.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Refírese a conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Sesión maxistral	Son as horas que o docente dedicará a expoñer contidos da materia, as directrices e bases teóricas dos traballos, exercicios ou análises gramaticais que deberá facer o alumnado así como das lecturas relacionadas cos temas. Recoméndase que, cando o profesor facilite por adiantado fotocopias ou outro material, o alumnado leve previamente traballado ese material. Para o réxime semipresencial, o alumnado disporá dos materiais necesarios para avanzar en cada unidade temática na plataforma de ensino virtual Fatic, ou no seu caso, o profesor poderá facerllos chegar a través de e-mail.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	O docente terá titorías individualizadas ou en pequeno grupo cando así o requira o alumnado en canto ás directrices que debe seguir na resolución de actividades ou nos comentarios dos erros cometidos nas análises gramaticais que se manden entregar como parte da avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a acudir a un mínimo de dúas titorías presenciais co profesorado.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante o cuadrimestre, tanto para o alumnado presencial coma semipresencial, o docente especificará que actividades prácticas das propostas son avaliadas. Especificamente, o estudante deberá entregar a análise sintáctica en árbore de 3 textos propostos polo profesor e o resumo de dúas referencias bibliográficas que se indicarán o primeiro día de clase.	30
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e participación nas clases maxistras, sempre e cando sexa máis do 80% delas. Para o alumnado semipresencial, este 5% da nota sumarase no apartado "Resolución de problemas ou exercicios".	5
Probas de resposta curta	Tanto para o alumnado presencial coma semipresencial, realizarase unha proba escrita, na última semana de curso (entre o 4 e o 7 de maio) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Existe a posibilidade de realización dun exame parcial previo, liberador de materia, que tería lugar na primeira semana de marzo. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial no día e hora que se fixe.	65

Outros comentarios sobre a Avaliación

Existen **dous sistemas** de avaliación da materia:

a) **Avaliación continua**, para o alumnado que asista regularmente ás clases presenciais e realice e entregue as tarefas de

avaliación indicadas polo profesor en tempo e forma; no caso do alumnado semipresencial só debe realizar e entregar as tarefas de avaliación indicadas en tempo e forma. A puntuación final obterase da suma das porcentaxes das puntuacións expresadas arriba. De non superar algunha das actividades que se avalían, o profesor poderá mandar repetilas. En todo caso, **na convocatoria de maio**, o alumno polo menos deberá ter aprobado o apartado "Probas de resposta curta", **exame** que se realizará na última semana das clases (provisionalmente **entre o 4 e o 7 de maio**), coa posibilidade dun **exame parcial liberatorio de materia na primeira semana de marzo**. Na **convocatoria oficial de xullo**, o/a alumno/a deberá repetir o exame escrito (e no seu caso tamén as actividades de avaliación suspensas). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir a condición de asistencia ás clases, deberá comunicarllo ó docente, quen poderá habilitar outras actividades compensatorias. No caso de que o/a alumno/a renuncie á avaliación continua ou incumpra as condicións esixidas pasará a ser avaliado polo sistema b) de "Avaliación única".

b) **Avaliación única**. O alumnado que non opte polo sistema de "avaliación continua", para superar a materia na **convocatoria de maio** deberá examinarse sobre todos os contidos da materia nun **exame final único escrito** que se realizará na última semana das clases (provisionalmente **entre o 4 e o 7 de maio**). En caso de non superar ese exame, o/a alumno/a deberá volver examinarse por medio doutro exame escrito **na convocatoria de xullo** na data que dispoña a Facultade. Os/as alumnos/as que opten por este sistema poderán asistir ás aulas e ser atendidos nas titorías cando o soliciten.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía de referencia

Álvarez, Rosario e Xove, Xosé (2002): *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

Bosque, Ignacio (1989): *Las categorías gramaticales*. Madrid: Síntesis.

Bosque Ignacio e Demonte, Violeta (dir.) (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española: Sintaxis básica de las clases de palabras*. t. I. Madrid: Espasa Calpe.

Dubert, Francisco (2005): "Interferencias del castellano en el gallego popular". *Bulletin of Hispanic Studies*, bol. 82, nº 3, 271-291. En liña: <https://liverpool.metapress.com/content/l3646k17184r6637/resource-secured/?target=fulltext.pdf>.

Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2000): *Gramática da lingua galega. Morfosintaxe*. t. II. Vigo: A Nosa Terra.

Porto Dapena, Alvaro (2008): "El español en contacto con el gallego". En *Congreso Internacional de la lengua española (2º. 2008. Valladolid). El Español en la sociedad de la información*. Madrid: Centro Virtual Cervantes. En liña: http://cvc.cervantes.es/obref/congresos/valladolid/ponencias/unidad_diversidad_del_espanol/4_el_espanol_en_contacto/porto_a.htm.

Real Academia Española (2010): *Nueva gramática de la lengua española: manual*. Madrid: Espasa-Libros.

Guías bibliográficas

Gondar, Francisco (dir.): *BILEGA, Bibliografía informatizada da lingua galega*. Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP). Edición en liña: [www.cirp.es/bdo/bil/bilega.html]

Instituto Cervantes: Reseñas de manuales del español [http://cvc.cervantes.es/Ensenanza/Biblioteca_Ele/manuales_gramatica/profesores/indice.htm]

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Língua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Outros comentarios

A explicación de contidos da materia así como a lingua vehicular nas explicacións das resolucións dos exercicios e actividades será en lingua galega. Recoméndase, xa que logo, ter uns coñecementos suficientes nesta lingua para poder seguir as explicacións e comentarios do docente.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura: Teoría da literatura**

Materia	Literatura: Teoría da literatura			
Código	V01G400V01203			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz			
Profesorado	Pérez Álvarez, David Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia é unha introdución aos fundamentos xerais da teoría da literatura xeral			

Competencias de titulación

Código	
A7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
B11	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría literaria, dos principais conceptos que utiliza a teoría da literatura e a súa aplicación para tratar con textos literarios de calquera dos xéneros.	A7	B7 B8 B9 B10
Ó mesmo tempo, búscase fomentar o espírito crítico do alumnado, a súa capacidade para o pensamento teórico e para producir textos escritos de carácter teórico		B11

Contidos

Tema	
1. ¿Que é a literatura?	1.1 Respostas históricas a esta pregunta 1.2. Mimese vs inventio 1.3. A ruptura romántica
2. Funcións da literatura	2.1. Paideia e hedonismo 2.2. A mirada estética 2.3. A estética do compromiso
3. As disciplinas literarias	3.1. A filoloxía 3.2. Outras disciplinas: teoría, crítica, historia, comparatismo
4. A comunicación literaria	4.1. Os suxeitos da comunicación literaria: oralidade e escritura 4.2 A obra literaria: Condicións simbólicas dos textos literarios. Textualidade. Ficcionalidade. Intertextualidade 4.3. Os xéneros literarios: Épica, lírica, dramática
5. Métodos de estudo da obra literaria	5.1. Autoriais/ da recepción 5.2. Formalismos 5.3. Poéticas sociais 5.4. Postestruturalismo

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Actividades introductorias	2	0	2
Eventos docentes e/ou divulgativos	4	2	6
Sesión maxistral	26	52	78
Titoría en grupo	4	0	4
Traballos de aula	4	8	12
Traballos tutelados	6	20	26
Outros	0	4	4
Presentacións/exposicións	6	12	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Presentación da materia e da organización do traballo durante o curso. Asistencia abrigatoria para o alumnado presencial e o semipresencial.
Eventos docentes e/ou divulgativos	O alumnado pode e debe participar en outras actividades de carácter formativo que se organicen na Facultade (conferencias, mesas redondas, presentacións de libros...). Cada actividade será despois comentada na aula. A non participación na actividade terá un valor negativo na cualificación final da materia. O alumnado semipresencial está exento desta metodoloxía
Sesión maxistral	Valorarase a atención e a capacidade para intervir propoñendo ou rebatendo ideas, ou manifestando dúbidas ou dificultades de comprensión. O alumnado semipresencial está exento desta metodoloxía
Titoría en grupo	Ten como finalidade consultar as dúbidas que o grupo teña sobre a temática concreta ou a metodoloxía do traballo que teña que resolver. Valorarase a aportación particular neste traballo conxunto. Para o alumnado semipresencial será abrigado facer unha titoría polo menos
Traballos de aula	Cualificarase o resultado final do traballo na aula: a comprensión da problemática plantexada e a capacidade crítica. O alumnado semipresencial está exento desta metodoloxía
Traballos tutelados	Cualificarase o resultado final do traballo: a seriedade e a capacidade crítica. Penalízase o plaxio, que implicará o suspenso sen ningún paliativo do traballo. Este(s) traballo(s) son obrigatorios para o alumnado semipresencial tamén
Outros	Aquí se inclúen os imponderabeis que cada grupo particular precise (como reforzos pedagóxicos do tipo que sexa ou o desenvolvemento de intereses particulares que teñan que ver coa actualidade literaria mundial, etc...). A atención os intereses particulares do alumnado presencial está implícita nesta actividade.
Presentacións/exposicións	Exposición oral do traballo de investigación da materia, poñendo especial énfase na claridade expositiva e no uso dun rexistro lingüístico adecuado á situación. O alumnado semipresencial está exento desta metodoloxía

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Presentacións/exposicións O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos de aula O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos e proxectos O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Tamén obrigados para o alumnado en modalidade semipresencial Probas de resposta curta O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo.
Traballos de aula	Presentacións/exposicións O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos de aula O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos e proxectos O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Tamén obrigados para o alumnado en modalidade semipresencial Probas de resposta curta O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo.

Traballos tutelados	Presentacións/exposicións O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos de aula O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Traballos e proxectos O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo. Tamén obrigados para o alumnado en modalidade semipresencial Probas de resposta curta O profesorado orientará o alumnado antes de cada exposición pública dun traballo, e antes de cada exercicio o proba explicará os contidos e método de estes en titorías en grupo.
---------------------	---

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Valorarase a atención e a capacidade para intervir propoñendo ou rebatendo ideas, ou manifestando dúbidas ou dificultades de comprensión.	10
Titoría en grupo	Ten como finalidade consultar as dúbidas que o grupo teña sobre a temática concreta ou a metodoloxía do traballo que teña que resolver. Valorarase a aportación particular neste traballo conxunto	10
Traballos de aula	Cualificarase o resultado final do traballo na aula: a seriedade e a capacidade crítica. Penalízase o plaxio. No caso do alumnado semipresencial, os traballos de aula son substituídos por traballos individuais que serán defendidos un día en clase	40
Traballos tutelados	Valorarase a profundidade do tratamento do tema, a orixinalidade (estará penalizada ao máximo a copia) e o uso dunha linguaxe escrupulosamente correcta e precisa. No caso do alumnado semipresencial, os traballos de aula son substituídos por traballos individuais que serán defendidos un día en clase	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua, o que implica asistencia, participación e traballos. Se non pode seguir a avaliación continua o alumno/a deberá comunicarllo argumentadamente ao profesorado.

Se a alumna/o prevé a imposibilidade de asistencia ás clases, deberá comunicarllo e xustificarllo ao profesorado.

Nos casos de renuncia á avaliación continua, o alumnado será avaliado mediante proba única, que se celebrará ao final do cuatrimestre en horario de aulas. A proba constará de preguntas e exercicios sobre os contidos e lecturas do programa.

A mesma estrutura terá a proba na segunda edición de actas (xullo).

Na proba da segunda edición de actas, será preciso examinarse da materia íntegra

Bibliografía. Fontes de información

AGUIAR E SILVA, Vítor Manuel de. *Teoría de la literatura*. Madrid: Gredos, 1979.

AGUIAR E SILVA, Vítor Manuel de. *Teoría da literatura*, vol. I. Coimbra: Livraria Almedina, 1984.

CULLER, Jonathan. *Breve introducción a la teoría literaria*. Barcelona: Crítica, 2000.

EAGLETON, Terry. *Una introducción a la teoría literaria*. México: Fondo de Cultura Económica, 1993.

ESTÉBANEZ CALDERÓN, Demetrio. *Diccionario de Literatura*. Madrid: Alianza, 1996.

GARRIDO GALLARDO, Miguel Ángel. *Introducción a la Teoría de la Literatura*. Madrid: Síntesis, 2004.

GUERINÀ et alii. *Handbook for Critical Approaches to Literature*. Nueva York: Oxford UP, 2004.

REIS, Carlos. *O conhecimento da literatura. Introdução aos estudos literarios*. Coimbra: Livraria Almedina, 1995.

VILLANUEVA, Darío. *Curso de Teoría de la Literatura*. Madrid: Taurus, 1994.

WELLEK, René, WARREN, Austin. *Teoría literaria*. Madrid: Gredos, 1974

NOTA: Unha bibliografía máis específica para temas ou asuntos puntuais será provista polo profesorado cando proceda.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingüística: Lingüística xeral				
Materia	Lingüística: Lingüística xeral			
Código	V01G400V01204			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	García-Miguel Gallego, José María			
Profesorado	Collazo Durán, Laura García-Miguel Gallego, José María			
Correo-e	gallego@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Este curso é unha introdución aos fundamentos da estrutura das linguas e aos principios teóricos e metodolóxicos para a análise de datos lingüísticos			

Competencias de titulación	
Código	
A5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
A8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B4	Capacidade de xestionar a información.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
B10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos da estrutura das linguas	A5 A8	B2 B4 B6 B7 B8 B9 B10
Analizar datos lingüísticos	A5 A8	B2 B4 B6 B7 B8 B9 B10

Contidos	
Tema	
A linguaxe, as linguas e a lingüística	- Linguaxe e comunicación - As linguas e a súa estrutura - A lingüística: principais perspectivas teóricas e metodolóxicas da lingüística actual
Os medios da linguaxe	- Os sons da linguaxe (Fonética e Fonoloxía) - Linguaxe escrita, linguas signadas e outros medios de expresión
Gramática	- A estrutura das palabras (Morfoloxía) - Construcións e categorías gramaticais (Sintaxe)
Semántica	- O estudo do significado léxico e gramatical
Pragmática e análise do discurso	- Pragmática: o uso da linguaxe - Análise do discurso

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	23	23	46
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	24	36
Traballos de aula	12	24	36
Probas de resposta curta	2	14	16
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	13	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia, da metodoloxía docente e dos procesos de avaliación
Sesión maxistral	Introdución aos conceptos e saberes relacionados coa temática da materia, apoiándose en lecturas complementarias e en comentarios e discusións na propia clase. Os alumnos semipresenciais deberán realizar as lecturas que se indiquen, e recibirán apoio complementario de profesores e compañeiros mediante plataformas dixitais.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Problemas e exercicios relacionados coa análise estrutural das linguas e a análise discursiva. Os alumnos semipresenciais deberán realizar os mesmos exercicios, en cantidade e calidade, que os alumnos presenciais, pero poderán entregalos por medios dixitais e recibir retroalimentación do mesmo xeito
Traballos de aula	Actividades destinadas a fixación, ampliación e aplicación dos conceptos básicos relacionados coa temática da materia. Os alumnos semipresenciais poderán realizar actividades equivalentes, en cantidade e calidade, e entregalas por medios dixitais. Rebirán retroalimentación tamén por medio das plataformas dixitais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As titorías individuais servirán para facer un seguimento de cada alumno. Os alumnos semipresenciais deberán acudir presencialmente a un mínimo de dúas sesións de titoría ao longo do curso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	As titorías individuais servirán para facer un seguimento de cada alumno. Os alumnos semipresenciais deberán acudir presencialmente a un mínimo de dúas sesións de titoría ao longo do curso.
Traballos de aula	As titorías individuais servirán para facer un seguimento de cada alumno. Os alumnos semipresenciais deberán acudir presencialmente a un mínimo de dúas sesións de titoría ao longo do curso.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia e participación nas clases teóricas e lectura dos textos complementarios que se indiquen. Os alumnos semipresenciais deberán demostrar que consultaron as lecturas complementarias e outros materiais que se lles indique.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización correcta e en prazo dos problemas e exercicios que se propoñan ao longo do curso, tanto os realizados e entregados na clase como os entregados por medio de plataformas dixitais (esta posibilidade aplícase especialmente aos alumnos semipresenciais).	20
Traballos de aula	Realización correcta e en prazo dos traballos de aula que se propoñan ao longo do curso ou das actividades equivalentes que se propoñan aos alumnos semipresenciais para presentar a través das plataformas dixitais.	20
Probas de resposta curta	Resolución de cuestións breves sobre conceptos fundamentais da materia como parte dun ou dous exames presenciais. Os alumnos semipresenciais deberán realizar estes exames presencialmente	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e exercicios como parte dun ou dous exames presenciais. Os alumnos semipresenciais deberán realizar estes exames presencialmente	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria os estudantes que non demostraran a adquisición das competencias previstas deberán realizar un exame global e ademais deberán presentar un dossier coas actividades e exercicios do curso que non chegaran a facer ou non fixeran correctamente.

A materia de exame inclúe, en calquera das modalidades, todas as lecturas consideradas obrigatorias, así coma os contidos teóricos e prácticos que capacitan para resolver problemas e exercicios e responder a probas de resposta curta.

As porcentaxes relativas de avaliación serán as mesmas que para a avaliación continua. Só como alternativa a actividades que pola súa natureza non se poden entregar por escrito, aumentará proporcionalmente o peso relativo do exame escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica (da que se seleccionarán as lecturas obrigatorias do curso)

- Crystal, David (1994 [1987]). *Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge*. (Edición española dirixida por Juan Carlos Moreno Cabrera). Madrid: Taurus.
- Escandell Vidal, Mª Victoria (coord.) (2009). *El lenguaje humano*. Madrid: Ramón Areces.
- Escandell Vidal, Mª Victoria (coord.) (2011). *Invitación a la lingüística*. Madrid: Ramón Areces.
- Mira Mateus, Maria Helena e Alina Villalva (2006). *O esencial sobre lingüística*. Lisboa: Caminho.
- Ramallo, Fernando, Gabriel Rei Doval e Xoán Paulo Rodríguez Yáñez (eds.) (2000). *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo:Xerais.
- Trask, Rober L. & Bill Mayblin (2010). *Lingüística: una guía gráfica*. Barcelona: Paidós.
- Yule, George (2007). *El lenguaje*. Madrid: Akal (3ª edición).

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Literatura: Crítica literaria**

Materia	Literatura: Crítica literaria			
Código	V01G400V01205			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz			
Profesorado	Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Presentación dos fundamentos xerais da crítica literaria			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
A7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
A9	Coñecemento de retórica e estilística.
B1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Esta materia busca presentar modelos de análise dese artefacto estético tan complexo que é o poema para traballar en profundidade estratexias de análise textual.	A6 A7 A9	B1 B7 B8
Ofrecer unha mínima metodoloxía da teoría da poesía ó tempo que aplicacións prácticas que sirvan de axuda á lectura, interpretación e comprensión da poesía.	A6 A7 A9	B1 B8

Contidos

Tema	
1. A linguaxe poética.	1.-
2. A lectura da poesía.	2.-
3. Os temas da poesía.	3.-
4. Estruturas poéticas.	4. Tipoloxías
5. Gramática da poesía.	5. Niveis fónico gráfico e morfosintáctico
6. Semántica do texto.	6. Imaxes. Tropos
7. Conclusión: o pracer do texto	7.-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	5	10	15
Sesión maxistral	13	7	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	22	22
Obradoiros	24	29	53
Presentacións/exposicións	10	30	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia.

Asistencia obrigada para o alumnado semi presencial

Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia pola profesora
Resolución de problemas e/ou exercicios	Segundo os principios metodolóxicos expostos nas clases. Estes exercicios son de obrigado cumprimento para o alumnado semi presencial
Obradoiros	Traballos sobre textos poéticos nos seus niveis teóricos e críticos
Presentacións/exposicións	O alumnado debe expor e defender oralmente o traballo de análise formal feito sobre os textos poéticos que proceda

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Nas horas de titoría (atención personalizada) o alumnado poderá consultar todas as súas dúbidas, resolver problemas sobre distintos aspectos da materia; ademais, nelas, a profesora aproveitará para dar indicacións precisas sobre as necesidades puntuais de cada alumna/o.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas horas de titoría (atención personalizada) o alumnado poderá consultar todas as súas dúbidas, resolver problemas sobre distintos aspectos da materia; ademais, nelas, a profesora aproveitará para dar indicacións precisas sobre as necesidades puntuais de cada alumna/o.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita). Para o alumnado semipresencial, esta actividade é obrigatoria	35
Obradoiros	Talleres de comentario poético. Traballarase intensivamente na análise formalista da linguaxe poética. Valoración de capacidade de comprensión, argumentación e interpretación dos métodos de análise. Para o alumnado semipresencial, esta actividade é obrigatoria	30
Presentacións/exposicións	Traballos que realiza o alumnado. Probas que inclúen actividades, problemas ou casos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade proposta, plasmando de xeito práctico os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Para o alumnado semipresencial, esta actividade é obrigatoria	35

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia a clase e o desenvolvemento dos traballos e exercicios da materia en tempo é obrigado para a persoa que queira ser avaliada pola modalidade continua e tamén para o alumnado da modalidade semipresencial. Para quen non siga esta modalidade de avaliación, alumnado semipresencial incluído, haberá un exame final antes de que conclúa o cuadrimestre (1ª edición das actas) e en xullo, no que se dará conta de toda a materia, tanto dateoría como da práctica.

Porcentaxe de presencialidade obrigatoria na avaliación continua para o alumnado presencial: 80%

A avaliación en xullo para o alumnado que tivera optado pola avaliación continua e non aprobase consistirá en facer exame e/ou traballos.

En calquera caso, a copia literal de traballos alleos sen recurrir ás convencións da cita redundará nun suspenso innegociable.

Bibliografía. Fontes de información

Esta bibliografía é parcial. Ningún destes libros é material de estudo completo; e para cuestións puntuais que requiran materiais de estudo diferentes, estes serán presentados pola profesora.

GUPO Mi. *Retórica general*. Barcelona: Paidós, 1987.

LAUSBERG, Heinrich. *Elementos de Retórica literaria*. Madrid: Gredos, 1975.

MORATARA GARAVELLI, Bice. *Manual de Retórica*. Madrid: Cátedra, 1991.

REIS, Carlos. *Técnicas de análise textual*, Coimbra, Liv. Almedina, 1976; 2a ed., 1978; 3a ed., 1981; 1a reimpressão, 1984; 2a reimp. 1987.

REIS, Carlos. *Comentario de textos. Fundamentos teóricos y análisis literario*, Salamanca, Colegio de España, 1995.Â

ROMO FEITO, Fernando. *La Retórica. Un paseo por la Retórica clásica*. Montesinos, 2005.

SPANG, Kurt. *Fundamentos de Retórica*. Literaria y publicitaria. Pamplona: Ediciones Universidad de Navarra, 1991.

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203
